

UCHWAŁA NR V/22/2011
Rady Gminy Łabowa
z dnia 14 marca 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Łabowa na lata 2010-2018.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt. 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 38, poz. 220 z późn. zm.) Rada Gminy Łabowa uchwala, co następuje:

§1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Łabowa na lata 2010-2018 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

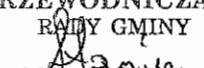
Traci moc Uchwała Nr XLVII/290/2010 Rady Gminy Łabowa z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Łabowa na lata 2010-2018.

§3

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łabowa.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Marek Sidhisz

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

R A D A
GMINY ŁABOWA
33-836 ŁABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Załącznik do UCHWAŁY NR V/22/2011
Rady Gminy Łabowa z dnia 14 marca 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy
Miejscowości Łabowa na lata 2010-2018.

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA

NA LATA 2010-2018

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
1	Charakterystyka wsi Łabowa i inwentaryzacja zasobów	4
1.1	Z bogatej historii miejscowości Łabowa	4
1.2	Łabowa dzisiaj	6
1.2.1	Położenie geograficzne	6
1.2.2	Walory przyrodnicze i ochrona środowiska	6
1.2.3	Ludność i procesy demograficzne	7
1.2.4	Podmioty gospodarcze	8
1.2.5	Rolnictwo	8
1.2.6	Infrastruktura komunikacyjna	9
1.2.7	System wodociągowy i kanalizacyjny	10
1.2.8	Zaopatrzenie w gaz i ciepło	10
1.2.9	Telekomunikacja	11
1.2.10	Edukacja	11
1.2.11	Opieka zdrowotna	11
1.2.12	Infrastruktura społeczna	12
1.2.13	Kultura	12
2.	Analiza SWOT	15
2.1	Mocne i słabe strony miejscowości Łabowa oraz szanse i zagrożenia jej rozwoju	15
2.2	Główne zidentyfikowane problemy	16
3	Strategiczne cele rozwoju wsi Łabowa – wizja miejscowości	18
3.1	Przesłanki rozwoju wsi Łabowa	18
3.2	Wizja rozwoju wsi Łabowa	20
3.3	Obszary strategiczne	21
3.4	Zadania podejmowane na rzecz rozwoju społeczno gospodarczego wsi Łabowa w latach 2010-2018	23
3.5	Tabela finansowa zadań do realizacji	28
4	Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców	30

Wstęp

Plan Rozwoju Wsi jest wieloletnim programem działań, obejmującym najważniejsze dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Plan Rozwoju będzie dokumentem stanowiącym podstawę decyzji podejmowanych przez sołectwa i władze gminy Łabowa na temat przedsięwzięć rozwojowych w miejscowości Łabowa.

Program Odnowy Wsi jest nową formą działania, zmierzającego do rozwiązania problemów na terenach wiejskich. Najważniejszą kwestią jest mobilizacja samych mieszkańców do uczestnictwa, zarówno w procesie identyfikacji problemów najbliższego otoczenia, jak również w ich rozwiązywaniu. Odnowa wsi to koncepcja ożywienia gospodarczego obszarów wiejskich z wykorzystaniem lokalnych zasobów, tradycji i tożsamości wsi. Satysfakcja z życia na wsi ma być osiągnięta poprzez przyjęcie odpowiedzialności przez mieszkańców za swoją przyszłość. W działaniu tym najważniejsze jest zachowanie tożsamości i integralności miejscowości w jej wymiarze społecznym i duchowym, wraz z całym dziedzictwem kultury materialnej i krajobrazu. Plan poniższy ma służyć rozwojowi infrastruktury społecznej i technicznej Łabowej. Efektem ma być poprawa poziomu życia mieszkańców poprzez powstanie nowych możliwości inwestowania, rozwój turystyki, tworzenie nowych miejsc pracy oraz powstawania pozarolniczych źródeł zarobkowania i rozwoju potencjału osiedleńczego. Przedmiotem opracowania jest stworzenie planu rozwoju wsi Łabowa - koncepcji jej funkcjonowania w latach 2010-2018 z perspektywy celów strategicznych sięgających roku 2018, czyli kolejnego cyklu planowania w Unii Europejskiej. Projekt zawiera główne cele rozwojowe wsi oraz wskazuje sposoby prowadzące do ich realizacji. Koncentruje się na podstawowych i najważniejszych problemach Łabowej, warunkujących jej rozwój społeczny i gospodarczy

I. Charakterystyka wsi Łabowa i inwentaryzacja zasobów

Łabowa to duża wieś położona na pograniczu Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego, leżąca na obu brzegach Kamienicy Nawojowskiej u podnóży Czerszli i Tokarni. Powierzchnia miejscowości wynosi 13,01 km² - to druga co do wielkości wieś w gminie. Łabowa jest siedzibą władz gminy, tu zlokalizowany jest Urząd Gminy. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi zaledwie 42 M/km kwadratowego, co stawia ją na jednym z ostatnich miejsc w województwie (średnia wojewódzka to 214 M/km²).

Miejscowość znajduje się na trasie nr 75 Brzesko-Nowy Sącz-Krzyżówka-Muszynka (granica państwa). Jest to droga krajowa o dużym znaczeniu międzyregionalnym i rosnącym znaczeniu międzynarodowym. Jej odgałęzienie stanowi droga wojewódzka nr 981 do Krynicy Zdroju i Muszyny.

Łabowa leży w zasięgu oddziaływania dwóch miast: Nowego Sącza i Krakowa, co pozwala jej na rozwój jako miejscowości turystycznej oraz osadniczej.

1.1. Z bogatej historii miejscowości Łabowa

Łabowa to stara wieś szlachecka, lokowana w I połowie XV wieku. Najstarszy dokument, w którym znaleziono wzmiankę o tej wsi, pochodzi z 1431 roku.

Najpierw należała ona do rodu Nawojowskich, a następnie do Branickich, którzy lokowali powtórnie wieś, tym razem na prawie wołoskim. Łabowa zamieszkała była dawniej przez ludność łemkowską. Osiedliła się tu także szlachta ruska (Łabowie) uciekająca przed tatarami. Na początku XVII wieku Łabowa przeszła na własność rodu Lubomirskich. Wtedy nastąpił okres największego rozkwitu demograficznego i gospodarczego tego regionu.

Na przełomie XVII i XVIII wieku w Łabowej zaczęli osiedlać się Żydzi, którzy otrzymali liczne przywileje na działalność w zakresie drobnego handlu i wyszynku (zajmowali się poborem cła, prowadzili młyny i karczmę). Spowodowało to duży ich napływ szczególnie do centrum wsi. Miejsce to było ośrodkiem życia handlowego - tutaj odbywały się jarmarki (nawet 12 razy do roku) słynące głównie z wymiany bydła. Obok handlu i hodowli podstawą tutejszej gospodarki była uprawa zbóż, lnu i drobny przemysł, m.in. tkactwo. Na tym etapie wieś miała charakter osady nie tylko wieloetnicznej ale również wieloreligijnej. O dużej roli miejscowości świadczyła istniejąca na jej terenie organizacja kościelna. Przed rokiem 1581 erygowano w Łabowej parafię ruską, którą bogato uposażyli Lubomirscy. Oni również inwestowali w drewniane

cerkwie. W latach 1772-1784 została wybudowana nowa murowana cerkiew - istnieje do dzisiaj. Warto wspomnieć, że w XVII wieku parafia w Łabowej była najliczniejszą spośród parafii dekanatu muszyńskiego.

XVII wiek to okres wyjątkowej aktywności chłopów z Łabowej, którzy wchodzili w skład tzw. Piechoty Nawojowskiej i brali czynny udział w odbijaniu Nowego Sącza spod szwedzkiego panowania. Nadmierne obciążenie feudalne oraz atrakcyjność i bliskość szlaku handlowego powodowały, że na tym terenie działali liczni zbójnicy. Mieli tutaj swoje kryjówki, były to: karczma na Krzyżówce, jaskinie koło Madejowej, Łosie.

Charakteryzując Łabową należy wspomnieć o działalności ostatniego jej władcy: hrabiego Adama Stadnickiego (1882-1982). Zmodyfikował on miejscową gospodarkę leśną i rolną. Założył rezerваты przyrody w Barnowcu, Uhryniu i Łabowcu, a także zsprowadził wiele nowych gatunków roślin, szczególnie drzew.

W okresie międzywojennym intensywnie rozwijała się w Łabowska oświata. Założono i rozwijano sieć czytelni i bibliotek, działało Towarzystwo Szkół Ludowych, które prowadziło liczne kursy dla analfabetów i dbało o wychowanie dzieci. Pod koniec tego okresu wybudowano w Łabowej szkołę. Ożywioną działalność społeczno-kulturalną prowadzili w tym czasie także Łemkowie, którzy działali w Stowarzyszeniu im. Z. Kaczkowskiego. Założyli oni sieć czytelni, domów kultury i kółek sportowych. W 1920 roku, również z inicjatywy Łemków, założono pierwszą na tym terenie organizację strażacką Zaporozec. Jedną z ważniejszych inwestycji ówczesnej wsi była budowa kościoła rzymsko-katolickiego, który został oddany do użytku w 1933 roku.

Okres II wojny światowej to typowa na tym terenie eskalacja konfliktów narodowościowych. Niesnaski wiązały się głównie z obecnością Żydów, których następnie wywieziono do gett w Starym i Nowym Sączu i dalej do obozów zagłady, a także Łemków uznanych przez Niemców za Ukraińców. W Łabowej działał ruch oporu i oddział partyzancki dowodzony przez majora Juliana Zubka ps. Tatar, który był organizatorem i wykonawcą wielu spektakularnych akcji. Wyzwolenie Łabowej spod niemieckiej okupacji nie było końcem okresów niepokoju. Działała tutaj Ukraińska Powstańcza Armia, a rok 1947 przyniósł ostateczne wysiedlenie ludności Łemkowskiej i tym samym zmianę charakteru etnicznego i kulturowego Łabowej i jej okolic.

1.2. Łabowa dzisiaj

1.2.1. Położenie geograficzne

Geograficznie jest to teren położony w dolinie Kamienicy Nawojowskiej pomiędzy pasmami górskimi Jaworzyny Krynickiej w Beskidzie Sądeckim oraz Czerszli i Tokarni w Beskidzie Niskim.

1.2.2. Walory przyrodnicze, ochrona środowiska

Łabowa leży w granicach Popradzkiego Parku Krajobrazowego (zwanego dalej PPK) i jego otuliny. Jest to bardzo ważny walor służący rozwojowi turystyki i rekreacji oraz jednocześnie zobowiązanie do szczególnej dbałości zachowania zasad zrównoważonego rozwoju.

Centralną część wsi zajmuje dolina Kamienicy Nawojowskiej, rozdzielająca ją na dwa mezoregiony. Dolina Kamienicy osiąga w Łabowej największą szerokość i wynosi 400-600 m. Ważnym elementem ukształtowania terenu są ujściowe odcinki dolin: Feleczyn oraz Łabowczańskiego i Uhryńskiego Potoku. Wraz z doliną Kamienicy stanowią one obszar wysokiej ochrony.

Łabowa to obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym zgodnie z Europejską Siecią Ekologiczną ECONET. Z punktu geobotanicznego w części wsi w masywie Koziego Żebra, pomiędzy Sapalską Górą a Czerszlą, występują duże kompleksy lasów. Generalnie lasy i zadrzewienia stanowią ponad 30% powierzchni wsi - w tym 26% to lasy państwowe posiadające status lasów ochronnych, zgodnie z decyzją Ministra Środowiska 12.09.2000 r. Centralna część wsi charakteryzuje się znacznym wylesieniem, co sprawia że znaczną część zboczy doliny Kamienicy i dolin bocznych zajmują osuwiska i tereny predysponowane do osuwania. Północna część miejscowości to teren wybitnie górski. Posiada bardzo strome stoki o deniwelacjach dochodzących do 450-550 m oraz o dużej wrażliwości środowiska przyrodniczego wysokiej rangi w strukturze ekologicznej prawie całkowicie zalesionych Karpat. Ta część gminy posiada charakterystyczne urozmaicenie rzeźby terenu oraz cechuje się podatnością na procesy erozyjno-osuwiskowe na stokach i korytach potoków. Osłonięte fragmenty grzbietów i wierzchowiny odznaczają się wysokimi walorami widokowo-krajobrazowymi w odniesieniu do Pasma Margoni-Koziego Żebra oraz Jaworzyny Krynickiej. Są też wyjątkowo eksponowane w

krajobrazie. Otwarta przestrzeń użytków rolnych i zadrzewień stanowi strefę ciągów i korytarzy ekologicznych pomiędzy biocentrami Beskidu Niskiego a Beskidu Sądeckiego, ściśle powiązanych z rzeką Kamienicą. Szczególnie ważne ciągi ekologiczne przebiegają w rejonie ujścia Potoku Feleczyn oraz Potoków: Czerwonego, Uhryńskiego i Kotowskiego. W Łabowej zarejestrowane są 2 pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy przy drodze krajowej, naprzeciw budynku Urzędu Gminy w Łabowej (utworzony Zarządzeniem Nr 38/87 Wojewody Nowosądeckiego z 9.09.1987 r.),
- Zespół drzew: jesion wyniosły i klon-jawor koło dawnej cerkwi należącej do Parafii Rzymsko-Katolickiej w Łabowej (utworzony Zarządzeniem Nr 32 Wojewody Nowosądeckiego z 27.12.1994 r.).

Dla udostępnienia walorów przyrodniczych obszaru adaptuje się ścieżki przyrodnicze i turystyczne:

- Szlak przyrodniczy im. Adama hr. Stadnickiego - wyznaczony w celu poznania wartości przyrodniczych i kulturowych pasma Jaworzyny Krynickiej i Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Szlak biegnie z Łabowej przez Uhryń, Łabowską Halę do Rytra.
- Ścieżka geologiczna z Łabowej do dolnej części Uhrynia, pokazująca odsłonięte utwory geologiczne w korycie Kamienicy i Uhryńskiego Potoku.
- Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza „Feleczyn” w Łabowej, wyznaczona w celach ukazania zmienności przestrzennej zbiorowisk leśnych i nieleśnych oraz sposobu prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa Nawojowa.
- Szlaki rowerowe i szlaki konne.
- Szlaki turystyczne górskie PTTK - według map turystycznych.

Łabowa ma wysoki stopień lesistości, co jest szansą dla racjonalnego prowadzenia gospodarki leśnej oraz związanych z nią pożytków - usług, przetwórstwa, myślistwa, pszczelarstwa, pozyskiwania owoców runa leśnego, hodowli pstrąga oraz rozwoju turystyki, rekreacji czynnej i wypoczynku pobytowego.

1.2.3. Ludność i procesy demograficzne

Liczba mieszkańców Łabowej wynosi 1469 (stan na 01.03.2010). Mieszkańcy są słabo związani emocjonalnie ze swoją miejscowością, co jest spowodowane

różnorodnością etniczną. 80% mieszkańców wsi to ludność miejscowa, a 20% to ludność napływowa. Kobiety stanowią 49 % populacji, a mężczyźni 51 %.

62% mieszkańców jest w wieku produkcyjnym, zaś w wieku przedprodukcyjnym 28%. Łabowa charakteryzuje się bardzo wysokim przyrostem naturalnym. Charakterystyczną cechą zmian demograficznych jest dodatnie saldo migracji. Obserwuje się malejące natężenie ruchów migracyjnych w relacji wieś-miasto. Następuje sukcesywne zmniejszenie odpływu ludności ze wsi do miast.

Sytuację demograficzną w gminie można określić jako korzystną, nie występują bowiem takie zjawiska, jak depopulacja czy deformacja struktury płci i wieku.

Spółeczeństwo Łabowej charakteryzuje się niskim stopniem wykształcenia w porównaniu z sąsiednimi gminami, jednakże Łabowa cechuje się najwyższą liczbą osób z wykształceniem średnim i wyższym w stosunku do całej gminy. Najwięcej, bo ponad 40 % mieszkańców, ma wykształcenie podstawowe. Niski stopień wykształcenia ludności rzutuje na skalę potrzeb mieszkańców i wpływa hamująco na poprawę poziomu oraz jakości ich życia.

1.2.4. Podmioty gospodarcze

W roku 2010 na terenie wsi funkcjonowało 66 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji przedsiębiorców prowadzonej przez Urząd Gminy. W ostatnim okresie wyraźnie zaznaczył się wzrost firm zakładanych przez osoby fizyczne, co jest tendencją pozytywną. W większości przypadków są to małe firmy rodzinne, koncentrujące się wokół budownictwa, handlu i usług.

1.2.5. Rolnictwo

Produkcja rolna prowadzona jest głównie przez indywidualne gospodarstwa, których liczba wynosi 152. Charakteryzuje ją pastewny system użytkowania ziemi z dużym udziałem użytków zielonych i roślin pastewnych w powierzchni uprawowej, który stanowi bazę paszową dla chowu bydła mlecznego i rzeźnego. Tak jak w całej gminie, dla wsi Łabowa charakterystyczne jest duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych.

Wielkość gospodarstw w miejscowości Łabowa				
Wielkość gospodarstwa (w hektarach)	od 1 do 2	Od 2 do 5	od 5 do 7	od 7 do 10
Liczba gospodarstw-	62	77	11	2

Z przedstawionych danych wynika, że średnie gospodarstwo w Łabowej liczy 2,70 ha powierzchni, a więc jest mniejsze od średniej w gminie - 3,70 ha (przy średniej województwa 3,30 ha). Struktura gospodarstw jest korzystna (jak na ograniczenia wynikające z ukształtowania terenu), jak również układ zabudowy i rozłóg pól, co stwarza warunki do łatwiejszego uzbrojenia terenu w infrastrukturę oraz organizację produkcji rolnej i jej obsługę.

Struktura rolna w Łabowej przedstawia się następująco:

Tabela Struktura rolna w miejscowości Łabowa

Użytki rolne	Sady	Łąki	Pastwiska
351 ha	3,66 ha	55,08 ha	59,27 ha

1.2.6. Infrastruktura komunikacyjna

Łabowa położona jest na trasie drogi krajowej nr 75 Brzesko-Nowy Sącz-Krzyżówka - Muszynka. Jest to droga o znaczeniu międzyregionalnym, a poprzez przejście graniczne w Muszynie również o znaczeniu międzynarodowym. Przebieg drogi krajowej przez wieś powoduje ograniczenia związane z zagospodarowaniem obszarów położonych w jej sąsiedztwie oraz wywołuje uciążliwości wynikające z ruchu tranzytowego. Z drugiej jednak strony, jest czynnikiem aktywizującym rozwój w związku ze zwiększeniem dostępności miejscowości i usprawnieniem powiązań komunikacyjnych z ośrodkami krajowymi i słowackimi oraz możliwością rozwoju usług związanych z obsługą trasy komunikacyjnej.

Na terenie Łabowej znajdują się drogi powiatowe (nr 25.326 Łabowa -Kamianna - Polany, nr 25.339 Łabowa - Łabowiec) o łącznej długości 3,5 km oraz drogi gminne o długości ok. 40 km. Niestety są to w większości drogi o niskich parametrach, wymagające remontu nawierzchni.

1.2.7. System wodociągowy i kanalizacyjny

Występujące na obszarze wsi zasoby wód podziemnych są niedostępne lub nie mają większego znaczenia gospodarczego. Mimo to stanowią obecnie podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę, co powoduje, że miejscowość należy do słabo wyposażonych w wodę. Wodociąg, oparty na ujęciu potoku Feleczyn o wydajności 518 m sześciennych na dobę, obsługuje część wsi i obiekty Nadleśnictwa. Na pozostałym obszarze woda dostarczana jest z indywidualnych ujęć, głównie studni kopanych lub bezpośrednio ze źródeł.

Łabowa położona jest w strefie szczególnej ochrony zasobów wody. W związku z tym na całym obszarze obowiązują zaostrzone rygory w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, związane z ochroną siedlisk i utrzymaniem równowagi hydrologicznej, jak również ze zwiększeniem retencyjności. W Łabowej wprowadzono więc ochronę źródeł i zakaz poboru wody bezpośrednio ze źródeł oraz zakaz odwadniania stoków. Obowiązuje sposób zagospodarowania terenu zgodny z zasadami racjonalnej gospodarki na obszarach górskich, zapewniający naturalną retencję wód opadowych oraz zmniejszanie odpływu i erozji. Ograniczenie regulacji technicznej rzek i potoków, a także intensyfikacja gospodarki rolnej i leśnej, dostosowane jest do ochrony ilościowej i jakościowej wód.

Na całym obszarze łabowej brak zbiorczego systemu kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków. Funkcjonujące urządzenia to kilka małych zakładowych oczyszczalni, związanych wyłącznie z obiektami, dla których były realizowane. Ścieki gromadzone są w zbiornikach lub bezpośrednio zrzucane są do wód powierzchniowych, powodując ich zanieczyszczenia.

1.2.8. Zaopatrzenie w gaz i ciepło.

Na obszarze wsi brak scentralizowanych bądź grupowych systemów grzewczych. Budynki mieszkalne ogrzewane są głównie piecami węglowymi, a obiekty użyteczności publicznej oraz usługowe mają w większości własne kotłownie gazowe.

Wieś zaopatrzona jest w gaz ziemny, dostarczany przez gazociąg wysokoprężny 200/150 mm i PN 2,5 Mpa relacji Grybów-Krynica, dostarczający gaz do Łabowej poprzez stację redukcyjno-pomiarową w Polanach i Mochnacze Wyżnej.

1.2.9. Telekomunikacja

Łączność radiowo-telewizyjna zapewniona jest dzięki Radiowo-Telewizyjnemu Ośrodkowi Nadawczemu na Prehybie i Telewizyjnej Stacji Przemiennej, zlokalizowanej na Jaworzynie Krynickiej (poza obszarem objętym planem).

Łączność telefoniczna zapewniona jest przez Stację Numeracyjną w Nowym Sączu i Okręg Telefoniczny w Krynicy, poprzez centralę cyfrową w Łabowej połączoną światłowodami z Nowym Sączem i Krynicą. Ponad 90% mieszkańców ma dostęp do telefonów.

1.2.10. Edukacja

Na terenie wsi funkcjonuje Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym i Gimnazjum, które są połączone w jeden Zespół Szkół.

Z powodu reorganizacji szkolnictwa podstawowego i średniego, a także dużej liczby dzieci, w 2003 roku zostało oddane do użytku osobne skrzydło na potrzeby Szkoły Podstawowej, natomiast Gimnazjum zajęło dotychczasowe miejsce podstawówki. W Szkole Podstawowej funkcjonuje 6 poziomów klas i oddział „zerowy”, zaś w Gimnazjum 3 poziomy klas. W roku szkolnym 2009/2010 podstawowym obowiązkiem edukacyjnym objętych jest 229 uczniów, 31 w oddziale zero (14 oddziałów i 2 oddziały przedszkolne). Gimnazjum liczy 11 oddziałów, do których uczęszcza łącznie 249 uczniów.

Dla nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne z uczniami Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz grupy „0” utworzone zostały 23 etaty. Nauczyciele posiadają przygotowanie pedagogiczne z tytułem magistra.

Dzieci do szkoły dowożone są dwoma gimbusami, Właścicielem jednego jest gmina, drugi jest przewoźnik wybierany jest w drodze przetargu.

1.2.11. Opieka Zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) w Łabowej. Zatrudnia dwóch lekarzy i cztery pielęgniarki w tym: dwie pielęgniarki środowiskowe, położną oraz jedną do szczepień i praktyk. Mieszkańcy korzystają również z usług podstawowej opieki zdrowotnej w Nowym Sączu i Krynicy-Zdroju. Specjalistyczną opiekę zdrowotną zapewniają poradnie i oddziały Samodzielnego Niepublicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu oraz w Krynicy-Zdroju.

Mieszkańcy Łabowej mogą korzystać z apteki, a także z prywatnego gabinetu stomatologicznego.

1.2.12. Infrastruktura społeczna

Łabowa jest siedzibą Urzędu Gminy. Na terenie wsi znajduje się Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna oraz remiza OSP, które zajmują ten sam budynek.

Wieś ma rozwiniętą sieć usług i wystarczającą liczbę sklepów. W Łabowej znajduje się 4 sklepów branży spożywczo-przemysłowej, 4 punkty sprzedaży materiałów budowlanych, zakład małej gastronomii oraz duży sklep sieci Centrum.

W Łabowej funkcjonuje również punkt filialny Banku Spółdzielczego z Nawojowej oraz Placówkę Pocztową. Z usług wyższego rzędu ludność korzysta w Nowym Sączu oraz Krynicy-Zdrój.

1.2.13. Kultura

Łabowa jest szczególnie interesująca pod względem dziedzictwa kulturowego. Tereny wzdłuż Kamienicy Nawojowskiej były intensywnie kolonizowane już w średniowieczu. Osadnictwo ukształtowało się w wyniku rolniczego ruchu kolonizacyjnego, przesuwanego się do końca XV wieku głównie dolinami rzek. Zderzyło się ono z tzw. wołoską pasterską falą osadniczą, napływającą od wschodu wzdłuż Karpat. Konsekwencją kolonizacji obszaru dwoma odmiennymi falami osadniczymi, jest jego podział pod względem etnograficznym na część polską i ruską. Granica między ruską - zachodnią łemkowszczyzną, a obszarem zamieszkałym przez polskich górali, jest wyraźna we wsi Łabowa. Odmienność form, zaznaczyła się w sposobie kształtowania przestrzeni, gospodarowaniu i obrzędowości. Łabowa ukształtowana została w oparciu o układy łańców leśnych i formę łańcucha. Siedliska występujące w formie luźnego łańcucha rozciągnięte były wzdłuż potoku a charakterystyczną cechą budynków łemkowskich był ich kształt. Zachowane formy drewnianego budownictwa wiejskiego świadczą o tym, że zarówno na polskim, jak i łemkowskim obszarze występowała typowa zabudowa. Znaczne różnice między wsiami zamieszkałymi przez górali sądeckich i łemków rysowały się natomiast w obyczajowości, a zwłaszcza w sferze kultury kościoła obrządku zachodniego - łacińskiego i wschodniego.

Dziedzictwo kulturowe łabowej i jej krajobraz kulturowy jest żywy do dzisiaj. Plan wsi z siecią drożną, układem działek siedliskowych, usytuowanie kościołów i cmentarzy, kapliczek, krzyży i miejsc pamięci narodowej. Wszystko to otoczone jest prawną ochroną konserwatorską i obejmuje :

- Cerkiew grecko-katolicką p.w. Opieki NMP, Ks.A-294, dec.94/64 z dn.05.09.1964r. – obecnie kościół pomocniczy

W wykazie dóbr kultury znajdujących się w ewidencji SOZ znajdują się:

- Kościół parafialny p.w. św. Stanisława, drewniany z początku XX w.
- Kapliczka k. Nr 91, mur. 4 ćw. XIX w, przy drodze N. Sącz-Krynica.
- Kapliczka, mur. 1 poł. XIX w.
- Kapliczka naprzeciw Nr 9, mur. 4 ćw. XIX w.
- Kapliczka k. Nr 93, na końcu wsi w stronę Krynicy, mur. 4 ćw. XIX w.
- Kapliczka k. Nr 113, mur. 4 ćw. XIX w., przy zjeździe starą drogą.
- Kapliczka mur./kam., poł. XIX w.
- Krzyż przed zjazdem na starą drogę do Krynicy, żel./drewn., XX w.
- Cmentarz żydowski przy drodze do Uhrynia, kam., k. XIX w, p. XX w.
- Budynek mieszkalny nr. 4 drewn., ok.1935 r.
- Spichlerz Nr 11, drewn., I. 20-te XX w.
- Budynek mieszkalny Nr 11, drewn., I. 20-te XX w.
- Spichlerz Nr 14, drewn., k. XIX w., 1 ćw. XX w.
- Budynek mieszkalny Nr 48 drewn., ok.1939 r.
- Budynek mieszkalny Nr 51, drewn. 2 ćw. XX w.
- Budynek mieszkalny Nr 73 drewn. L. 20-te XX w.
- Budynek mieszkalny Nr 83, drewn., ok. 1925r.
- Budynek mieszkalny Nr 96 drewn. z 1926 r.
- Piwniczka Nr 30, kam./mur. pocz. XX w.
- Stara plebania Nr 49, drewn., 1 ćw. XX w.
- Piwniczka Nr 71, kam./mur., k. XIX w.
- Zagroda Nr 98, 3-budynkowa, k. XIX w.
- Budynek gospodarczy Nr 98, drewn., k. XIX w.
- Spichlerz-piwniczka nr 98, kam./drewn., k. XIX w., poł. XX w.
- Chałupa Nr 101, drewn., ok.1935 r.
- Budynek gospodarczy Nr 116, drewn., ćw. XX w.

W łabowej działa Stowarzyszenie Miłośników Łabowej, które prężnie wspiera środowisko artystyczne gminy. Wśród znanych postaci należy wymienić: malującą na

szkle Helenę Lukę, Stanisława Chomiczewskiego - malarza realistę i Tadeusza Ciemierkiewicza - malarza abstrakcjonistę i symbolistę. Na terenie wsi można odnaleźć także inne formy sztuki: rzeźbę i stolarstwo ludowe, koronkarstwo, hafciarstwo, wyrób zabawek choinkowych oraz kowalstwo artystyczne.

Łabowa jest miejscem, w którym odbywają się najważniejsze imprezy kulturalne o charakterze gminnym. Pożegnanie lata i Jesień Łabowska to duże wydarzenia plenerowe organizowane przez GOK. W ich programie znajdują się m.in. Łabowski Złot Pojazdów Zabytkowych, Jesienny Turniej Wsi o Puchar Wójta Gminy, występy artystyczne, zabawy oraz prezentacje kuchni regionalnej i rękodzieła artystycznego.

2. Analiza SWOT

Metoda SWOT pozwala na dokonanie diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- S - Strengths (silne strony, atuty, zasoby),
- W - Weaknesses (wady, słabe strony),
- O - Opportunities (okazje, możliwości, szanse),
- T - Threats (trudności, zagrożenia).

Technika ta, oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia wsi łabowa oraz określenia priorytetów jej rozwoju.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym.

Zakres wewnętrznej analizy wyznaczony jest przez układ i stan podstawowych zasobów: gospodarczych, infrastrukturalnych, społecznych, przyrodniczych i turystycznych. Wymienione grupy zasobów podane zostały z warunkami tkwiącymi w otoczeniu zewnętrznym - w perspektywie gminy, powiatu, regionu oraz kraju.

2.1 Mocne i słabe strony miejscowości łabowa oraz szanse i zagrożenia jej rozwoju.

Mocne strony wsi łabowa

- walory przyrodniczo-krajobrazowe, kulturowe i historyczne;
- przebiegająca przez wieś droga o znaczeniu krajowym;
- duża liczba punktów handlowych i usługowych;
- lokalizacja jednostek użyteczności publicznej (Szkoła Podstawa, Gimnazjum, Urząd Gminy, Ochotnicza Straż Pożarna, ośrodek zdrowia, biblioteka, Gminny Ośrodek Kultury);
- niski poziom zanieczyszczenia powietrza.

Słabe strony wsi Łabowa

- wysoka stopa bezrobocia;
- słaby stopień aktywności pozarolniczej na obszarach wiejskich;
- słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna;
- wypływ utalentowanej i wykształconej młodzieży;
- rozdrobniona struktura agrarna;
- słaba infrastruktura sportowa i rekreacyjna;
- braki infrastruktury komunalnej, a szczególnie kanalizacji;
- słaba infrastruktura czasu wolnego, szczególnie sportowa.

Szanse dla wsi Łabowa

- wdrożenie skutecznych mechanizmów restrukturyzacji polskiego rolnictwa;
- wzrost popytu na usługi turystyczne uwarunkowany zmianą stylu życia;
- rozwój okolicznej bazy sportowej i rekreacyjnej;
- realizacja projektów infrastrukturalnych i społecznych współfinansowanych z funduszy strukturalnych;
- ożywienie społeczno-gospodarcze w kraju i regionie;
- duża liczba utalentowanej w różnych dziedzinach młodzieży.

Zagrożenia dla wsi Łabowa

- brak polityki zachęcającej do rozwijania przedsiębiorstw w Polsce, Małopolsce i powiecie nowosądeckim;
- brak stabilizacji i sprecyzowanych kierunków działań rządu w gospodarce;
- opóźnienia w rozbudowie systemu transportu drogowego;
- odpływ kwalifikowanej siły roboczej i kapitału do dużych miast;
- kontynuacja dotychczasowych niekorzystnych trendów w zakresie zagospodarowania przestrzennego (kosztochłonne struktury przestrzenne, zanikanie przestrzeni publicznych, chaos zabudowy oraz fragmentacja systemów przyrodniczych).

2.2. Główne zidentyfikowane problemy

Łabowa ma znaczące walory rekreacyjno-wypoczynkowe, szczególnie ważne w turystyce. Posiada interesujące, lecz mało rozpropagowane, dziedzictwo kulturowe w postaci obiektów zabudowy sakralnej i świeckiej.

Chłonność turystyczna obszaru nie jest w pełni wykorzystana, jednakże zwiększenie ruchu turystycznego uwarunkowane jest stworzeniem odpowiedniej infrastruktury turystycznej w postaci parkingów, placów zabaw i do gier sportowych oraz obiektów sanitarnych, bazy noclegowej, szlaków turystycznych.

Dodatkową funkcją możliwą do wprowadzenia w niektórych gospodarstwach rolnych jest działalność agroturystyczna. Tym bardziej, że turystyka rustykalna w Polsce przez ostatnie lata zaczyna się intensywnie rozwijać.

Istotną barierą dla rozwoju wsi jest niski poziom wyposażenia w komunalną infrastrukturę techniczną, a w szczególności kanalizacyjną. Łabowa skanalizowana jest w niewielkim stopniu, a funkcjonujący sposób pozbywania się ścieków poprzez odprowadzanie ich do gruntu, wód powierzchniowych lub gromadzenie w zbiornikach (często nieuszczelnionych), nie zapewnia prawidłowej ochrony wód podziemnych i powierzchniowych oraz właściwych warunków sanitarnych. Może to doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego, szczególnie do pogorszenia się jakości skromnych zasobów wód powierzchniowych.

Istnieje paląca potrzeba zmniejszenia bezrobocia i przekwalifikowania byłej ludności rolniczej. Od poziomu wykształcenia zależy dalsze przekształcanie wsi w obszary wielofunkcyjne. Stosunkowo niskie wykształcenie mieszkańców może być podstawową barierą rozwoju w tym kierunku.

Niski poziom wykształcenia ludności rolniczej jest aktualnie podstawową przeszkodą restrukturyzacji gospodarczej wsi i rozwoju działalności pozarolniczych.

Problemem jest to, że ludność rolnicza nie wykazuje aktywności w poszukiwaniu innych źródeł dochodów i nie dąży do zmiany wykonywanej pracy np. tworząc własne małe przedsiębiorstwa. Wynika to zapewne z mentalności społeczeństwa, szczególnie rolniczej oraz braku elastyczności i podatności mieszkańców na przekształcenia rynkowe i zmiany w gospodarce.

Na obszarze wsi występuje szereg niekorzystnych czynników mających istotny wpływ na produkcję rolną. Są to między innymi: rozdrobnienie gospodarstw, duże zróżnicowanie gleb pod względem jakościowym, niska wartość produkcji towarowej oraz brak rynków zbytu pierwotnej produkcji rolnej.

3. Strategiczne cele rozwoju wsi Łabowa – wizja miejscowości

3.1 Przestanki rozwoju wsi Łabowa

Wyniki analizy SWOT oraz badań i analiz przeprowadzonych w trakcie opracowywania Planu Odnowy Miejscowości, dały podstawę do określenia problemów kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Przestanki tego rozwoju zaprezentowano w tabeli, w trzech sferach:

- sfera gospodarki i infrastruktury,
- sfera społeczna,
- sfera przyrodnicza.

Tabela: Przestanki rozwoju wsi Łabowa

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

Strefa	Mocne strony – szanse rozwoju	Słabe strony - zagrożenia
Strefa gospodarki i infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> - Duże zasoby taniej siły roboczej o zróżnicowanych kwalifikacjach - dobra dostępność komunikacyjna (przebieg przez gminę dróg: krajowej i powiatowych) - korzystne warunki rozwoju różnych form turystyki, w tym: turystyki poznawczej, turystyki kwalifikowanej, edukacji ekologicznej, agroturystyki, usług turystycznych dla różnych grup wiekowych - brak zagrożenia powodziowego - wysoka lesistość - przychylność władz samorządowych dla rozwoju działalności gospodarczej - zwiększenie dostępności kredytów preferencyjnych i ulg inwestycyjnych - wzrost zainteresowania pozyskiwaniem środków z zewnątrz - dość dobrze rozwinięty system usług - wzrost popytu na usługi turystyczne uwarunkowane zmianą stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostatecznie rozbudowana sieć kanalizacyjna - wysoka stopa bezrobocia - rozdrobnienie gospodarstw rolnych - brak rozwiniętego przetwórstwa produktów rolnych i leśnych - słaby stopień aktywności pozarolniczej - nieopłacalność produkcji rolnej - ograniczona chłonność rynków zewnętrznych - niski poziom infrastruktury turystycznej - odpływ wykwalifikowanej siły roboczej - niewystarczający stan rozwoju bazy agroturystycznej - niewystarczająca promocja turystyki
Strefa społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - Znaczne walory kulturowe i historyczne istotne dla rozwoju gospodarki turystycznej - duże zasoby taniej siły roboczej - integracja z UE - dobrze rozwinięta służba zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - zjawisko długotrwałego bezrobocia - słabe przystosowanie do szybko zmieniającej się rzeczywistości - niski poziom wykształcenia mieszkańców - migracja zarobkowa za granicę i do dużych ośrodków miejskich - brak animatorów kultury i niskie nakłady na kulturę - niski poziom aktywności społeczno-gospodarczej ludności
Strefa przyrodnicza	<ul style="list-style-type: none"> - korzystne warunki bioklimatyczne - Popradzki Park Krajobrazowy - brak zagrożenia powodziowego - wdrożenie skutecznych mechanizmów restrukturyzacji polskiego rolnictwa - niski poziom zanieczyszczenia środowiska - wysoka jakość krajobrazu w 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie gospodarstw rolnych - niewystarczający poziom skanalizowania miejscowości - ograniczenia dla niektórych rodzajów działalności wynikające z potrzeby zachowania wysokiej jakości walorów przyrodniczych, w tym ograniczenia prawne - brak bogactw naturalnych - brak skutecznej realizacji polityki strukturalnej państwa wobec rolnictwa i obszarów wiejskich - ograniczony dostęp do środków finansowych na ochronę środowiska

	zakresie harmonijności i naturalności, potwierdzona włączeniem znacznej powierzchni gminy w system obszarów chronionych -cenne walory przyrodnicze i kulturowe sprzyjające rozwojowi turystyki i wypoczynku - atrakcyjność środowiska przyrodniczo –krajobrazowego dla potrzeb turystyki i wypoczynku - poprawa jakości wód	- niska świadomość ekologiczna mieszkańców
--	--	--

3.2 Wizja rozwoju wsi Łabowa

Jednym z etapów planowania strategicznego jest zdefiniowanie wizji - obrazu idealnej wsi. Obraz idealny to swoistego rodzaju marzenie i model, do którego należy dążyć. W przypadku wspólnoty samorządowej będzie to obraz naszego „miejsca na ziemi”, w którym chcemy żyć, pracować, uczyć się i odpoczywać.

Idealny obraz wsi Łabowa winien być wyrazem aspiracji społecznych i odpowiadać twórczym wyobrażeniom przyszłości określającym rangę i atrakcyjność miejscowości, efekty wykorzystania jej atutów i szans rozwojowych oraz eliminacji lub znaczącego ograniczenia zakresu problemów i siły zagrożeń.

Wizja „rządzi” naszym czasem, motywuje do działania i umożliwia nabranie dystansu do spraw, które nie prowadzą do jej urzeczywistnienia.

Wizja powinna być wspólna dla większości mieszkańców (stwarza to większe szanse na to, że będą się oni starali użyć wszelkiej energii, aby przybliżyć rzeczywistość do swych wyobrażeń).

Obraz idealny tworzą dwie główne sfery:

- walory społeczności,
- infrastruktura społeczno-gospodarcza.

Sformułowanie misji oznacza wytyczenie kierunkowych działań prowadzących do realizacji nakreślonej wizji. Powinna ona wynikać z rzetelnej oceny mocnych i słabych stron wspólnoty samorządowej, powinna być realna i wykonalna (równocześnie na tyle elastyczna, by dopuszczać zmiany wynikające z dynamiki szybko zmieniającego się środowiska wewnętrznego i zewnętrznego). Misja powinna odwoływać się do szans stworzonych przez wizję, wprowadzać poczucie kierunku i celu działania. Musi być ona wyraźnie sprecyzowana, aby można było

wywierać wpływ na zachowanie członków społeczności lokalnej w trakcie wykonywania zadań (powinna być czynnikiem jednoczącym wysiłki).

3.3. Obszary strategiczne

Kolejnym etapem realizacji Planu Rozwoju Wsi jest wyznaczenie obszarów strategicznych jako najważniejszych dla rozwoju wsi, a następnie, w ramach wybranych obszarów, zdefiniowanie celów strategicznych oraz sposobów realizacji definiowanych jako konkretne zadania.

Rozwój Łabowej skoncentrowany winien być wokół kilku zasadniczych obszarów działań zmierzających do realizacji celu strategicznego,

W wyniku przeprowadzonej hierarchizacji ustalono listę kluczowych obszarów strategicznych:

- turystyka, rekreacja i czas wolny;
- infrastruktura komunalna;
- rolnictwo, leśnictwo i ochrona środowiska;
- społeczeństwo.

Turystyka, rekreacja czas wolny

Rozbudowa potencjału kulturowego wsi z ukierunkowaniem na pielęgnowanie wielokulturowości. Rozwój turystyki i rekreacji, obejmujący rozbudowę infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej oraz organizowanie imprez lokalnych i ponadlokalnych. Wzmocnienie atrakcyjności agroturystycznej wsi.

Infrastruktura komunalna

Celem rozbudowy infrastruktury komunalnej jest zapewnienie wyższego poziomu życia mieszkańców wsi przez pełne skanalizowanie gminy, rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków, gospodarki odpadami oraz zapewnienie modernizacji dróg.

Beneficjentami działań podejmowanych w ramach tego obszaru będą w równej mierze mieszkańcy wsi, jak i podmioty gospodarcze zlokalizowane na jej terenie.

Rolnictwo, leśnictwo i ochrona środowiska

Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich obejmujący intensyfikację wykorzystania użytków rolnych, programowania rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, propagowanie nowych rozwiązań organizacyjnych rolnictwa oraz produkcji „zdrowej żywności”.

Spoleczeństwo

Wzmacnianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej oraz odpowiedzialności za jej rozwój. Aktywizowanie mieszkańców w kierunku zdobywania kwalifikacji do osiągnięcia celów poprawiających jakość życia. Zapewnienie optymalnych warunków kształcenia dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, umożliwiające im dalszą drogę indywidualnego rozwoju oraz zdobywanie kwalifikacji.

3.4. Zadania podejmowane na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego wsi łabowa w latach 2010-2018

Dla przejrzystego zaprezentowania informacji na temat programów operacyjnych i zadań objętych Programem Rozwoju Lokalnego, ujęto je w zestawieniu tabelarycznym. Obok celu strategicznego, programu operacyjnego i nazwy zadania, zaprezentowano w tabeli także termin realizacji, wykonawcę i rolę sołectwa. Przedstawione projekty mają charakter lokalny w rozumieniu wspólnoty sołectwa, a jednocześnie część z nich ma dużo większy zasięg, jako że mieszkańcy wsi obejmować będą również przedsięwzięcia projektowe o szerszym charakterze, np, gminne (realizowane samodzielnie przez samorząd gminy) lub powiatowe.

Dużym wyzwaniem będzie zrealizowanie wszystkich spośród prezentowanych projektów, natomiast konieczne jest doprowadzenie do realizacji projektów priorytetowych, najważniejszych dla przyszłości wspólnoty lokalnej, możliwych do sfinansowania i finalizacji do roku 2018.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

Cel strategiczny	Nazwa zadania	Zarządzanie	Cel	Przeznaczenie	Zakres prac	Harmonogram realizacji
Rozbudowa infrastruktury komunalnej w celu podniesienia jakości życia mieszkańców oraz rozwoju przedsiębiorczości	Budowa instalacji kanalizacyjnej na terenie miejscowości Łabowa	Gmina Łabowa	Podniesienie poziomu życia mieszkańców, poprawa stanu środowiska naturalnego	Mieszkańcy	Objęcie systemem kanalizacyjnym pozostałej nieskanalizowanej części miejscowości Łabowa.	2011-2015
	Modernizacja dróg gminnych na terenie miejscowości Łabowa	Gmina Łabowa	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na drogach oraz poprawa poziomu życia mieszkańców	Mieszkańcy, turyści	Modernizacja nawierzchni dróg wraz z udrożnieniem rowów melioracyjnych oraz budową w miejscach szczególnie uczęszczanych chodników.	2010-2018
	Budowa, modernizacja i uzupełnienie oświetlenia ulicznego	Gmina Łabowa	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców	Mieszkańcy, turyści	Wymiana latarni ulicznych wzdłuż drogi krajowej na bardziej przyjazne środowisku oraz estetyczne. Uzupełnienie oświetlenia ulicznego na drogach gminnych w miejscowości.	2011-2015
	Rewitalizacja centrum miejscowości Łabowa	Gmina Łabowa	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, poprawa estetyki miejscowości, sprzyjanie nawiązywaniu	Mieszkańcy, turyści	Budowa miejsc postojowych i rekreacyjnych w centrum miejscowości (przy siedzibie UG oraz przy budynku apteki wraz z małą architekturą towarzyszącą – na działkach nr 88/1, 88/2, 308, 309/4, 309/5.)	2011-2013

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

Podniesienie atrakcyjności turystycznej wsi oraz rozbudowa infrastruktury czasu wolnego	bezpieczeństwa publicznego przez doposażenie i remont budynku OSP	Łabowa	bezpieczeństwa mieszkańców		jest zakup najbardziej potrzebnego sprzętu pożarniczego w tym: samochodu ratowniczo – gaśniczego oraz sprzętu lekkiego do bieżących działań ratowniczych.	
	Ułatwienia w zakładaniu i rozwijaniu pozarolniczej działalności gospodarczej	Gmina Łabowa, organizacje społeczne	Spadek poziomu bezrobocia, wzrost dochodu mieszkańców	Mieszkańcy, turyści	Wprowadzenie w ramach procedur UG oraz prawa lokalnego zachęt do powstawania i rozwoju działalności gospodarczej.	2010-2018
	Wytyczenie szlaków edukacyjnych w oparciu o miejscową kulturę i tradycje	Gmina Łabowa, PTTK, GOK, NGO	Promocja dziedzictwa kulturalnego gminy, zwiększenie liczby turystów, zachowanie dziedzictwa historycznego	Mieszkańcy, turyści	Utworzenie na terenie Łabowej części „Gminnego szlaku architektury drewnianej”. Szlak będzie obejmował najwartościowsze miejsca z punktu widzenia tradycji i kultury lokalnej. W ramach szlaku planowane jest: (zakup sprzętu i wyposażenia GOK, tablice informacyjne i promocyjne, ławki i stoły),	2011-2012
Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych	Gmina Łabowa, GOK, NGO	Promocja gminy jako obszaru o unikatowym dziedzictwie kulturalnym	Mieszkańcy, turyści	Nadanie imprezie „Laur Barani” charakteru ponadlokalnego – powiatowego lub wojewódzkiego. Jesień Łabowska, 11 listopada – impreza kulturalna.	2010-2018	
Inicjowanie działań w	Gmina	Wzrost ilości	Mieszkańcy, turyści	Przeprowadzenie cyklu szkoleń	2010-2018	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

zakresie rozwoju agroturystyki	Łabowa, GOK, NGO	turystów, spadek poziomu bezrobocia, rozwój przedsiębiorczości		dla osób chcących rozwijać działalność agroturystyczną z zakresu prawa, marketingu, ekonomii.	
Boisko trawiaste w centrum miejscowości	Gmina Łabowa	Zwiększenie liczby klubów sportowych, wzrost liczby osób czynnie uprawiających sport	Mieszkańcy	Budowa pełnowymiarowego boiska trawiastego w centrum miejscowości	2013-2015
Modernizacja najważniejszego obiektu sportowego miejscowości Łabowa oraz jedynej sali widowiskowej GOK	Gmina Łabowa	Wzrost liczby osób korzystających z infrastruktury sportowej, wzrost liczby klubów sportowych, podnoszenie poziomu życia mieszkańców. Wzrost liczby imprez kulturalnych, zwiększenie ilości udostępnianych woluminów, podniesienie standardu sali widowiskowej	Mieszkańcy, turyści	Modernizacja ogrodzonego, wielofunkcyjnego boiska sportowego (piłka nożna, siatkówka, koszykówka). Powierzenia boiska 1925 metrów kwadratowych - nawierzchnia poliuretanowa. W ramach zadania planowane są również prace w sali widowiskowej: remont posadzek, renowacja ścian i sufitów, wymiana stolarki, remont oświetlenia, inne. W bibliotece renowacji podlegać będą ściany, podłoga, sufit, nastąpi wymiana stolarki, renowacja ogrzewania. W ramach zadania zostaną zakupione regaly biblioteczne.	2011-2013

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

	Zagospodarowanie terenów „parku” w Centrum Łabowej	Gmina Łabowa	Podnoszenie atrakcyjności turystycznej miejscowości	Mieszkańcy, turyści	Instalacja małej infrastruktury turystycznej (ławki, stoły, kosze na śmieci), budowa ścieżek spacerowych oraz zagospodarowanie miejsca na występy plenerowe.	2014-2018
	Modernizacja ośrodka zdrowia	Gmina Łabowa	Spadek nakładów na prace remontowe, podniesienie nakładów na wyposażenie specjalistyczne	Mieszkańcy	Dostosowanie budynku ośrodka zdrowia w Łabowej do wymogów BHP i standardów europejskich.	2011-2012

Zestawienie powyższych inwestycji zostało przygotowane po konsultacjach spotecznych z mieszkańcami wsi Łabowa. Kolejność inwestycji wynika zarówno z przeprowadzonej analizy potrzeb mieszkańców w zakresie rozwoju miejscowości oraz konsultacji z władzami gminy. Dlatego też inwestycje w tabeli są uporządkowane od najważniejszej do najmniej istotnej z punktu widzenia priorytetów rozwojowych.

3.5 Tabela finansowa zadań do realizacji

Cel strategiczny	Nazwa zadania	Szacunkowa wartość projektu	Źródła finansowania
Rozbudowa infrastruktury komunalnej w celu podniesienia jakości życia mieszkańców oraz rozwoju przedsiębiorczości	Budowa instalacji kanalizacyjnej na terenie miejscowości Łabowa	8 mln	Środki własne, środki z funduszy UE, NFOŚiGW
	Modernizacja dróg gminnych na terenie miejscowości Łabowa	2,5 mln	Środki własne
	Budowa, modernizacja i uzupełnienie oświetlenia ulicznego	1 mln	Środki własne, środki z funduszy UE
	Rewitalizacja centrum miejscowości Łabowa	0,5 mln	Środki własne, środki z funduszy UE
	Budowa i remont chodników przy drodze powiatowej i krajowej	0,5 mln	Środki własne, środki PZD i GDDKIA

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁABOWA NA LATA 2010-2018

Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych dla mieszkańców miejscowości oraz promocja pozarolniczych, głównie innowacyjnych przedsięwzięć	Budowa sieci wodociągowej	0,3 mln	Środki własne, środki z funduszy UE, NFOŚiGW	
	Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców	0,2 mln	Środki własne, środki z funduszy UE	
	Rozwój ogólnie dostępnego, darmowego Internetu szerokopasmowego	0,1 mln	Środki własne	
	Poprawa bezpieczeństwa publicznego przez doposażenie i remont budynku OSP	0,2 mln	Środki własne	
	Ułatwienia w zakładaniu i rozwijaniu pozarolniczej działalności gospodarczej	0,2 mln	Środki własne,	
	Wytyczenie szlaków edukacyjnych w oparciu o miejscową kulturę i tradycje	0,1 mln	Środki własne, środki z funduszy UE	
	Podniesienie atrakcyjności turystycznej wsi oraz rozbudowa infrastruktury czasu wolnego	Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych	0,4 mln	Środki własne
		Boisko trawiaste w centrum miejscowości	0,8	Środki własne, środki z funduszy UE
		Inicjowanie działań w zakresie rozwoju agroturystyki	0,1 mln	Środki własne
		Modernizacja najważniejszego obiektu sportowego miejscowości Łabowa oraz jedynej sali widowiskowej GOK	0,7 mln	Środki własne, środki z funduszy UE (PROW)
Zagospodarowanie terenów „parku” w Centrum Łabowej		0,5 mln	Środki własne, środki z funduszy UE	
Modernizacja ośrodka zdrowia	0,3 mln	Środki własne		

4. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców

Łabowa jest miejscowością o zabudowie typu ulicowego. Ten rodzaj zabudowy charakteryzuje się usytuowaniem większości zabudowań wzdłuż przebiegającej przez centrum wsi drogi. Kolejne zabudowania usytuowane są za budynkami przy drodze, oddalając się w ten sposób coraz bardziej od centrum miejscowości. Taki typ urbanizacji wpływa na usytuowanie w centrum miejscowości obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych. Centrum miejscowości rozciąga się wzdłuż głównej drogi biegnącej przez łabową (droga krajowa numer 75). Przy drodze usytuowane są główne instytucje i budynki użyteczności społeczno-kulturalnej, sklepy detaliczne oraz większość zakładów usługowo-produkcyjnych. W przypadku łabowej zauważalny jest podział centrum miejscowości na dwie części: wschodnią i zachodnią. W zachodniej części zlokalizowane są: Zespół Szkół wraz z boiskiem sportowym, park, siedziba GOK, OSP, Biblioteki Gminnej, kościół, zakłady usługowe. We wschodniej części centrum zlokalizowane są: Urząd Gminy, poczta, bank, apteka oraz sklepy detaliczne. Przestrzeń pomiędzy dwoma biegunami centrum miejscowości – ok. 50 m - zajmują domy jednorodzinne i należące do nich zabudowania gospodarcze. Mając na uwadze powyższy opis w miejscowości łabowa można wyróżnić następujące obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców:

1. **Część wschodnia:** Urząd Gminy wraz z przyległym terenem oraz apteka, sklepy detaliczne wraz z przyległym terenem.
2. **Część zachodnia:** teren boiska sportowego zlokalizowanego przy zespole szkół, budynki i teren wokół OSP, GOK oraz Biblioteki Gminnej.

Część wschodnia - Urząd Gminy wraz z przyległym terenem oraz plac przy budynku apteki i sklepie spożywczym.

W miejscowości łabowa znajduje się centrum administracyjne - Urząd Gminy i gospodarcze – bank, urząd pocztowy, sklepy detaliczne itp. Teren ten zlokalizowany jest w wschodniej części centrum miejscowości i podzielony jest drogą krajową nr 75 Nowy Sącz – Krynica. Po północnej stronie

wschodniej części centrum zlokalizowany jest Urząd Gminy, a po południowej apteka i sklepy detaliczne. Podział na część północną i południową jest o tyle istotny, że jego osią jest bardzo ruchliwa droga krajowa, a brak w pobliżu przejścia dla pieszych stanowi istotne utrudnienie w poruszaniu się w obrębie wschodniej części centrum wsi. We wspomnianej części centrum wsi - ze względu na zlokalizowane instytucje i przedsiębiorstwa – notuje się największe natężenie ruchu pieszego i kołowego. Zauważalny od paru lat wzrost liczby samochodów należących do mieszkańców miejscowości oraz całej gminy spowodował, iż obecne miejsca parkingowe są niewystarczające, zarówno jeżeli chodzi o ilość, bezpieczeństwo jaki ich standard. Ponadto bardzo istotnym problemem jest zauważalny brak małej infrastruktury np. ławek, elementów placu zabaw dzieci. Brak oświetlenia powoduje, iż teren ten nie jest bezpieczny po zapadnięciu zmierzchu.

Wspomniany obszar ze względu na swe położenie w miejscowości oraz wielkość wolnego, niezagospodarowanego terenu jest idealnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej. Przed budynkiem Urzędu Gminy (w tym samym budynku mają siedzibę gminny ośrodek pomocy społecznej, bank spółdzielczy, poczta) znajduje się parking, który jednak jest zbyt mały, a na dodatek w części nieurtworzony. Brak jest również elementów małej architektury (ławki, elementy placu zabaw), które pozwolą na odpoczynek osobom dorosłym czy spędzanie wolnego czasu z dziećmi. Ze względu na lokalizację oraz liczbę osób odwiedzających wspomniane instytucje w ciągu dnia, jest to najlepszy teren w miejscowości do tego typu inwestycji.

Teren boiska sportowego zlokalizowanego przy zespole szkół, budynki i teren wokół OSP, GOK oraz Biblioteki Gminnej

Wymienione w tytule obiekty oraz tereny leżą w zachodniej części centrum wsi. Stanowią one centrum społeczno – sportowo – kulturalne miejscowości. W tej części zlokalizowany jest również przystanek PKS/ bus oraz zakłady usługowo - produkcyjne. Najważniejszymi obiektami są: Zespół Szkół wraz z boiskiem sportowym, siedziba GOK, OSP, biblioteki gminnej (wszystko w jednym budynku) oraz ośrodek zdrowia. Boisko sportowe stanowi centrum rekreacyjne miejscowości, jest użytkowane nie tylko przez szkołę ale i ogół mieszkańców. Jednak ze względu na czas powstania (lata 80-te) jego nawierzchnia (asfalt) odbiega od standardów obecnie obowiązujących. Konieczna jest jego gruntowna modernizacja, aby mogło spełniać

swoje funkcje. Problem jest tym bardziej naglący, że jest to jedyny obiekt sportowy na wolnym powietrzu w Łabowej. Wokół boiska skupia się życie sportowe miejscowości, czemu sprzyja duża liczba mieszkańców centrum wsi. Wspomniana część zachodniego centrum miejscowości leży po północnej stronie przedzielonej drogą krajową 75. Po południowej stronie znajduje się siedziba GOK, Biblioteki Gminnej, OSP oraz ośrodek zdrowia, park i kościół. GOK i biblioteka są jedynymi w miejscowości elementami infrastruktury kulturalnej. Wokół budynku nie ma wydzielonych miejsc parkingowych co znacznie utrudnia funkcjonowanie tych instytucji i stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa korzystających z ich usług. Istotnym problemem w funkcjonowaniu biblioteki jest również niewystarczająca liczba regałów do wyeksponowania książek oraz potrzeba dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących standardów. W przypadku GOK problemem podstawowym jest niski standard sali widowiskowej, w której odbywają się imprezy kulturalne, społeczne, szkolenia czy zebrania wiejskie. Jest to tym większy problem że w ciągu roku w odbywa się tam kilka imprez cyklicznych o zasięgu ponadgminnym. Sala widowiskowa jest również miejscem ćwiczeń lokalnego zespołu ludowego. Mimo trudności pracownicy GOK i biblioteki starają się w pełni wykorzystywać potencjał, jakim dysponują. Tym bardziej że siedziba tych instytucji znajduje się w centrum miejscowości w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły, co sprawia iż praktycznie cały czas jest zapotrzebowanie na ich organizowane przez nich zajęcia, akcje, konkursy i odczyty.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Marek Staniś